

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες ιδρύθηκε από την 1.1.2009. Κύριος στόχος του είναι η προώθηση της κοινωνικής προστασίας, κοινωνικής ενσωμάτωσης και απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες. Όραμά του Τμήματος είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρίες και η δημιουργία νέων προοπτικών για την κοινωνική ενσωμάτωσή τους, μέσω του κατάλληλου σχεδιασμού, συντονισμού και της υλοποίησης μεταρρυθμιστικών δράσεων.

Οι αρμοδιότητες και δραστηριότητες του Τμήματος οργανώνονται σε τέσσερις βασικούς κλάδους: τον Κλάδο Διαχείρισης του Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας, τον Κλάδο Κοινωνικών Παροχών, τον Κλάδο Επαγγελματικής Αποκατάστασης και άλλων Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και τον Κλάδο Κεντρικού Σημείου Εφαρμογής της Σύμβασης ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Επιπρόσθετα το Τμήμα προεδρεύει της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων,

καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου. Η οργανωτική δομή του Τμήματος παρουσιάζεται σχηματικά στο **Παράρτημα** στο τέλος του κεφαλαίου.

Η κατάσταση της στελέχωσης του Τμήματος εξακολούθησε και κατά το 2014 να είναι πολύ δύσκολη, αφού πέραν του 50% των οργανικών του θέσεων (16 από τις 26 θέσεις) παρέμειναν κενές και παγοποιημένες. Στις 31.12.2014 υπηρετούσαν στο ΤΚΕΑΑ 1 Διευθύντρια, 6 Λειτουργοί Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, 1 Διοικητική Λειτουργός, 1 Γραμματειακός Λειτουργός, 1 Τηλεφωνήτρια Α', 1 Βοηθός Λογιστικός Λειτουργός, 3 Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί, 1 Εργατικός Λειτουργός με απόσπαση, 1 Εκπαιδευτής, 2 Ιδρυματικοί Λειτουργοί, 3 έκτακτοι Γραφείς (σύνολο 21 μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι), 1 ωρομίσθιος κλητήρας/οδηγός, 1 ωρομίσθιος κλητήρας, 2 ωρομίσθιες καθαρίστριες και 1 ωρομίσθια Βοηθός Στέγης (σύνολο 5 ωρομίσθιοι υπάλληλοι).

B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2014

1. Κλάδος Διαχείρισης Συστήματος Αξιολόγησης Αναπηρίας και Λειτουργικότητας

Το 2014 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο, αφού υλοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε το Έργο «Εφαρμογή στην Κύπρο Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας». Το έργο ήταν ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013, με συνολικό προϋπολογισμό, για όλη την περίοδο υλοποίησης του από το 2009 μέχρι τον Δεκέμβριο 2014, ύψους €1,8 εκ. και συγχρηματοδοτήθηκε κατά 70% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 30% από εθνικούς πόρους.

Τα αποτελέσματα και οφέλη από την εφαρμογή του νέου Συστήματος Αξιολόγησης Αναπηρίας και Λειτουργικότητας, που βασίστηκε στην Διεθνή Ταξινόμηση της Λειτουργικότητας, Αναπηρίας και Υγείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) είναι τα ακόλουθα:

- Η ολιστική αξιολόγηση, πιστοποίηση και τεκμηρίωση της αναπηρίας, των αναγκών και των δυνατοτήτων κάθε ατόμου με αναπηρία και η διαπίστωση και πρόταση των καταλληλότερων για τα δεδομένα του παρεμβάσεων στήριξής του σε κάθε τομέα της ζωής του, με τη διάνοιξη νέων προοπτικών κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσής του.
- Η αποφυγή της ταλαιπωρίας των ατόμων με αναπηρίες μέσα από πολλαπλές, χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες για την αξιολόγησή τους και η προσφορά ενός σύγχρονου, επιστημονικού, ομοιόμορφου και αξιόπιστου νέου αξιολογητικού μηχανισμού.
- Η έκδοση Ολοκληρωμένου Πορίσματος Αναπηρίας για κάθε άτομο, κοινά αποδεκτού από τις κρατικές υπηρεσίες.
- Η δημιουργία μιας επιστημονικά τεκμηριωμένης βάσης δεδομένων σε σχέση με την κατάσταση της αναπηρίας και της λειτουργικότητας των ατόμων με αναπηρίες και η σταδιακή δημιουργία ενός Εθνικού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρίες στην Κύπρο.
- Η παροχή πληροφόρησης για αποτελεσματικότερη στόχευση και πιο ορθολογική κατανομή των κρατικών πόρων και η υποστήριξη της διαμόρφωσης των κατάλληλων πολιτικών, για την ικανοποίηση των αναγκών και την εκπλήρωση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.
- Η συστηματοποίηση της χρήσης του επιστημονικού εργαλείου του International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) στην Κύπρο και η ενδυνάμωση της επιστημονικής γνώσης για την αναπηρία.

Το πρώτο Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας (ΚΑΑ) στη Λευκωσία ξεκίνησε τη λειτουργία του το Δεκέμβριο του 2013 διαθέτοντας μια σύγχρονη και προσβάσιμη υποδομή και εξοπλισμό, ένα έγκριτο επιστημονικό υπόβαθρο και ένα δίκτυο ειδικά εκπαιδευμένων συνεργατών αξιολογητών ιατρών και επαγγελματιών αποκατάστασης με αγορά υπηρεσιών. Στις 17 Ιανουαρίου 2014 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η πρώτη εκπαίδευση-

κατά-την-εργασία (on-the-Job training) των αξιολογητών, στα πλαίσια της οποίας πραγματοποιήθηκαν 16 αξιολογήσεις ατόμων με αναπηρίες. Μετά τις 17 Ιανουαρίου 2014 αναστάλθηκε προσωρινά η περαιτέρω διενέργεια αξιολογήσεων ατόμων με αναπηρίες στο Κέντρο Αξιολόγησης της Αναπηρίας. Η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), η οποία κατά τη διάρκεια των πολύχρονων διαβουλεύσεων με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εξακολουθούσε να διατηρεί επιφυλάξεις ως προς τη σκοπιμότητα της διερεύνησης της λειτουργικότητας καθώς και τον τρόπο χρήσης της από τις Δημόσιες Υπηρεσίες, υπέβαλε την ένσταση της προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με αποτέλεσμα το κονδύλι για την υλοποίηση του Έργου στον κρατικό προϋπολογισμό του 2014 να δεσμευτεί, μέχρι να εξασφαλιστεί η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την περαιτέρω υλοποίηση του έργου.

Μετά από διαβουλεύσεις της ΚΥΣΟΑ με το Γενικό Διευθυντή και με την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίστηκε ότι η αξιολόγηση της αναπηρίας θα είναι υποχρεωτική για τα άτομα με αναπηρίες που υποβάλλουν ή λαμβάνουν παροχές και υπηρεσίες από το κράτος, ενώ η διερεύνηση της λειτουργικότητας θα είναι προαιρετική, με δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να την επιλέξουν αν το επιθυμούν. Με τη συμβιβαστική αυτή λύση επιτεύχθηκε η συναίνεση της ΚΥΣΟΑ για την περαιτέρω εφαρμογή του νέου Συστήματος.

Στις 17 Μαρτίου 2014, εξασφαλίστηκε η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για σταδιακή οικονομική αποδέσμευση του κονδυλίου του έργου και στη συνέχεια εξασφαλίστηκαν άλλες δύο εγκρίσεις για την ολοκλήρωση του έργου μέχρι το τέλος του 2014.

Τον Απρίλιο του 2014 το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας επαναλειτούργησε, θέτοντας σε εφαρμογή τις νέες αποφάσεις και τροποποιήσεις. Λόγω του ότι η διερεύνηση της λειτουργικότητας κατέστη προαιρετική, χρειάστηκε να πραγματοποιηθούν κάποιες τροποποιήσεις στις διαδικασίες και έντυπα του Κέντρου Αξιολόγησης της Αναπηρίας και να επανασχεδιαστούν οι περαιτέρω δράσεις για την εφαρμογή του νέου Συστήματος. Στις 25 Απριλίου 2014 τελέστηκαν τα εγκαίνια του κέντρου από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το Τμήμα σε συνεργασία με τον ανάδοχο της σύμβασης «Σχεδιασμός και Προετοιμασία για την Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας στην Κύπρο» προχώρησε και ολοκλήρωσε όλους τους κύκλους εκπαίδευσης 115 αξιολογητών ιατρών και επαγγελματιών αποκατάστασης, 33 δημοσίων λειτουργών, 43 μελών και υπαλλήλων Μη Κυβερνητικών Οργανισμών που εξυπηρετούν άτομα με αναπηρίες καθώς και 31 εκπαιδευτών μελλοντικών αξιολογητών.

Επιπρόσθετα, κατά το 2014 το Τμήμα προχώρησε σε ενέργειες δημοσιότητας του έργου με σκοπό την ευρύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για το περιεχόμενο του έργου. Πέρα από τα εγκαίνια του ΚΑΑ, πραγματοποιήθηκε Γεύμα Εργασίας Ανωτάτου Επιπέδου στις 2 Μαΐου 2014 με τη συμμετοχή των Υπουργών Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών και Υγείας, καθώς και Επιστημονικό Συνέδριο στις 28 Ιουνίου 2014 με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού εμπειρογνομόνων, δημόσιων λειτουργών και επαγγελματιών καθώς και μελών ορισμένων αναπηρικών οργανώσεων.

Παράλληλα εκδόθηκαν και παραδόθηκαν όλα τα Εγχειρίδια και Οδηγοί, όπως προβλεπόταν στη σύμβαση. Συγκεκριμένα εκδόθηκαν και κυκλοφόρησαν τα Εγχειρίδια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για το ICF και το ICF για παιδιά και Εφήβους,

καθώς και Οδηγοί για τους αξιολογητές ιατρούς και επαγγελματίες αποκατάστασης, τους δημόσιους λειτουργούς χρήστες του νέου Συστήματος, τους επαγγελματίες των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλων φορέων καθώς και Οδηγός του πολίτη για το νέο Σύστημα. Έγινε παραγωγή ταινίας μικρής διάρκειας για το Κέντρο Αξιολόγησης σε ελληνική έκδοση και με αγγλικούς υπότιτλους, εκδόθηκαν μηνιαία ενημερωτικά έντυπα, αναρτήθηκε πινακίδα στην είσοδο του Κέντρου Αξιολόγησης Αναπηρίας, εκδόθηκαν έντυπα ενικής ενημέρωσης και ο Οδηγός του Πολίτη εκτός από έντυπη μορφή, διαμορφώθηκε και σε προσβάσιμη μορφή (DVD σε νοηματική γλώσσα/υποτιτλισμό/αφήγηση).

Από το δεύτερο εξάμηνο του 2014 το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας τέθηκε σε πλήρη λειτουργία καθημερινά, με τη διενέργεια 40 αξιολογήσεων, κατά μέσο όρο, εβδομαδιαίως. Το πρόγραμμα αξιολογήσεων του Κέντρου σχεδιάζεται με βάση τις αιτήσεις και παραπομπές ατόμων με αναπηρίες που βρίσκονται σε εκκρεμότητα, καθώς και τη δυνατότητα λειτουργίας του ΚΑΑ με βάση το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό και επιστημονικό δίκτυο. Με την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και τη λειτουργία της νέας Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, από τον Νοέμβριο 2014 θεσμοθετήθηκε η διαδικασία παραπομπής στο ΚΑΑ για αξιολόγηση αναπηρίας, των αιτητών της ΥΔΕΠ για αναπηρικό επίδομα πρόσθετα από το ΕΕΕ.

Κατά το 2014 πραγματοποιήθηκε η αξιολόγηση αναπηρίας 460 ατόμων και οι μισοί περίπου από αυτούς επέλεξαν να αξιολογηθεί και η λειτουργικότητά τους.

Ο νέος αξιολογητικός μηχανισμός ο οποίος οικοδομήθηκε, κατά την εφαρμογή του το 2014 δοκιμάστηκε, ώστε να διαπιστωθούν και βελτιωθούν οποιεσδήποτε αδυναμίες. Η βελτίωση των εντύπων και διαδικασιών οδήγησε στην εκσφαλμάτωση και ολοκλήρωση του αξιολογητικού μηχανισμού δίνοντας τη δυνατότητα για επιτυχή πλήρη εφαρμογή του.

Με την εμπειρία των αποτελεσμάτων υλοποίησης του έργου κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, κρίθηκε απαραίτητη η επέκταση και ολοκλήρωση της εφαρμογής του Συστήματος παγκύπρια, ώστε να ανταποκριθεί αποκεντρωμένα στις ανάγκες αξιολογήσεων νέων αιτητών και υφιστάμενων ληπτών κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ως εκ τούτου, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 77.299 και ημερ. 23/07/14, εγκρίθηκε μεταξύ των έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, η υλοποίηση του Έργου «Επέκταση Εφαρμογής Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας». Η επέκταση του έργου θα αφορά κυρίως την ίδρυση και λειτουργία δύο επιπλέον Κέντρων Αξιολόγησης Αναπηρίας στη Λεμεσό και στη Λάρνακα. Σε συνεργασία με τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ξεκίνησαν οι απαραίτητες ενέργειες για την προώθηση της επέκτασης του έργου.

2. Κλάδος Κοινωνικών Παροχών

Κατά το 2014, επεκτάθηκε το πληροφοριακό σύστημα των κοινωνικών παροχών του Τμήματος με τη μηχανογράφηση άλλων δύο κοινωνικών παροχών: του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες για Αγορά Αυτοκινήτου και το Σχέδιο Οικονομικής Βοήθειας για την Προμήθεια Τροχοκαθισμάτων. Απομένουν ακόμα άλλα δύο σχέδια κοινωνικών παροχών προς μηχανογράφηση. Το πληροφοριακό σύστημα σχεδιάστηκε το 2013 και επεκτείνεται από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής. Μέσω του εν λόγω συστήματος έχει αυξηθεί η ασφάλεια και ο έλεγχος και έχει επιταχυνθεί η διαδικασία πληρωμής των κοινωνικών παροχών μέσω της Κεντρικής Τράπεζας ή του Γενικού Λογιστηρίου.

2.1. Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας

Το Σχέδιο παρέχει οικονομική βοήθεια για κάλυψη πρόσθετων αναγκών των ατόμων με βαριά κινητική αναπηρία, τα οποία έχουν συνεχή και μόνιμη ανάγκη τροχοκαθίσματος για τη διακίνησή τους και δεν μπορούν να βαδίσουν καθόλου ή που μπορούν να βαδίσουν σε πολύ μικρές αποστάσεις σε ομαλό έδαφος με τη χρήση βοηθητικών μέσων. Το επίδομα καταβάλλεται σε πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή σε Ευρωπαίους πολίτες, που είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες.

Το ύψος του επιδόματος μεταβάλλεται ανάλογα με τις τιμαριθμικές αναπροσαρμογές κάθε έξι μήνες, ωστόσο στα πλαίσια των μέτρων του Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα έχει ανασταλεί η τιμαριθμική αναπροσαρμογή του επιδόματος για την περίοδο 2013-2016. Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σήμερα στα €337.66

Μέχρι τις 31.12.2014 οι λήπτες του επιδόματος ανέρχονταν σε 1656 άτομα και το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε ανήλθε σε €6.869.229.

2.2. Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα

Το επίδομα αφορά πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, ή Ευρωπαίους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες, και έχουν ανάγκη για μόνιμη και συνεχή χρήση αναπηρικού τροχοκαθίσματος για τη διακίνησή τους λόγω μηδενικής ή σχεδόν μηδενικής κίνησης και στα δύο κάτω άκρα λόγω εκ γενετής πάθησης, ασθένειας ή ατυχήματος. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 76.227 και ημερ. 19/12/13 εγκρίθηκε τροποποίηση του Σχεδίου Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα, με βάση την οποία διευρύνθηκε ο ορισμός του δικαιούχου, ώστε να καλύπτονται και άτομα με μηδενικές ή σχεδόν μηδενικές κινήσεις και στα δύο άνω άκρα, έστω και αν παρουσιάζουν κίνηση στα κάτω άκρα.

Από τη λήψη του επιδόματος εξαιρούνται παραπληγικά άτομα που διαμένουν σε κυβερνητικά ιδρύματα και των οποίων τα έξοδα για τη φροντίδα τους καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ύψος του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε €350.

Στις 31.12.2014 οι λήπτες ανέρχονταν σε 575. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2014 για την λειτουργία του πιο πάνω Σχεδίου Φροντίδας ανήλθε σε €2.630.845.

2.3. Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα

Το επίδομα αφορά πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, ή Ευρωπαίους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες, και έχουν ανάγκη για μόνιμη και συνεχή χρήση αναπηρικού τροχοκαθίσματος για τη διακίνησή τους λόγω μηδενικής ή σχεδόν μηδενικής κίνησης και στα τέσσερα άκρα λόγω εκ γενετής πάθησης, ασθένειας ή ατυχήματος. Από τη λήψη του επιδόματος εξαιρούνται τετραπληγικά άτομα που διαμένουν μόνιμα σε κυβερνητικά ιδρύματα και των οποίων τα έξοδα για τη φροντίδα τους καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ύψος του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε €854,30.

Στις 31.12.2014 οι λήπτες ανέρχονταν σε 596. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2014 για την λειτουργία του πιο πάνω Σχεδίου Φροντίδας ανήλθε σε €6.273.912.

2.4. Ειδική Χορηγία σε Τυφλούς

Με βάση τον περί Παροχής Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς Νόμο του 2011, άτομα με μόνιμη διαμονή στην Κύπρο, των οποίων αποδεδειγμένα η οξύτητα της όρασης και των δύο οφθαλμών είναι τέτοια ώστε στον καλύτερο οφθαλμό να μην υπερβαίνει, έστω και με διορθωτικούς φακούς τα 6/60 δικαιούνται να λαμβάνουν ειδική χορηγία.

Το ύψος της χορηγίας αναπροσαρμόζεται με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή. Ωστόσο, στα πλαίσια των μέτρων του Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα η εν λόγω αναπροσαρμογή παγοποιήθηκε για την περίοδο 2013-2016. Το ύψος της χορηγίας ανέρχεται σήμερα στα €316,37.

Στις 31.12.2014 οι λήπτες της χορηγίας ανέρχονταν σε 2437 άτομα και το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε ανήλθε σε €9.683.359,51.

2.5. Επίδομα Διακίνησης σε Ανάπηρους

Σύμφωνα με τους περί παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμους του 1980-2011, επίδομα διακίνησης παρέχεται σε εργαζόμενα ανάπηρα άτομα και φοιτητές που παρουσιάζουν παραπληγία, τετραπληγία, ακρωτηριασμό ή παραμόρφωση ή αδυναμία των κάτω άκρων σε βαθμό πάνω από 39% ή περιορισμό της οξύτητας της όρασης που να μην υπερβαίνει τα 6/36. Στα τετραπληγικά άτομα το επίδομα παρέχεται ανεξάρτητα από το αν εργάζονται ή όχι.

Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σε €51 και €102 (για τετραπληγικά και τυφλά άτομα) μηνιαίως.

Στις 31.12.2014 οι λήπτες του επιδόματος ανέρχονταν σε 574 άτομα και το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε ανήλθε σε €648.968.

2.6. Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες για την Αγορά Αυτοκινήτου

Με βάση το Σχέδιο, δικαιούχοι είναι ανάπηρα άτομα, των οποίων η ηλικία είναι μεγαλύτερη των δεκαοκτώ (18) ετών και μικρότερη των εβδομήντα (70) και η αναπηρία τους συνίσταται σε ακρωτηριασμό ή σοβαρή αδυναμία των άνω ή/και κάτω άκρων που οφείλεται σε οποιαδήποτε αιτία με αποτέλεσμα το άτομο με αναπηρία να έχει μόνιμο βαθμό αναπηρίας πέραν του τριάντα εννέα τοις εκατόν (39%), ή περιορισμό της οξύτητας της όρασεως των δυο οφθαλμών, ώστε αυτή να μην υπερβαίνει στον καλύτερο οφθαλμό έστω και με διορθωτικούς φακούς τα 6/60.

Στα πλαίσια των μέτρων του Μνημονίου Συναντίληψης, ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου Σχεδίου μειώθηκε από το 2013, από τα €2.7 εκατομμύρια στις €700.000. Ως εκ τούτου το Τμήμα προχώρησε σε σχεδιασμό νέου τροποποιημένου Σχεδίου και από τον Μάρτιο του 2014, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και λειτουργεί το νέο Σχέδιο, το οποίο, παραχωρεί ποσά ύψους €3.500 ή €4.500 ανά αναπηρικό αυτοκίνητο, ενώ εξασφαλίζει ταχύτερες και απλουστευμένες διαδικασίες για τον πολίτη με αποτέλεσμα η εξέταση των αιτήσεων να επιτυγχάνεται σε μικρότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι προηγουμένως.

Κατά το 2014 δόθηκαν 317 τελικές εγκρίσεις. Ο μεγάλος αριθμός εγκρίσεων οφείλεται στο ότι κατά το 2014 εξετάστηκαν και οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά το 2013 όπου οι νέες εγκρίσεις βρίσκονταν υπό παγοποίηση, λόγω της επικείμενης τροποποίησης του Σχεδίου. Συνολικά κατά το 2014, έκαναν χρήση του δικαιώματός τους 162 αιτητές και δαπανήθηκε ποσό ύψους €615.946.

2.7. Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας για Απόκτηση Τεχνικών Μέσων, Οργάνων και Άλλων Βοηθημάτων από Άτομα με Αναπηρίες

Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι άτομα με κινητικές, αισθητηριακές ή άλλες αναπηρίες. Σκοπός του Σχεδίου είναι η διευκόλυνση της διαβίωσης, η προώθηση της

ανεξαρτητοποίησης και η κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες μέσω της παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τεχνικών μέσων, οργάνων και άλλων βοηθημάτων, όπως ανελκυστήρες, ειδικά καθίσματα, ανυψωτήρες, ηλεκτρικά κρεβάτια, ειδικά στρώματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, κάμερες κλειστού κυκλώματος για άτομα με οπτική απώλεια, συσκευές επικοινωνίας, βοηθήματα βάδισης κ.ά.

Το 2014 εγκρίθηκαν 514 άτομα με αναπηρίες και δαπανήθηκε ποσό των €799.997.

2.8. Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για την παροχή τροχοκαθισμάτων σε άτομα με βαριά κινητική αναπηρία.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η διευκόλυνση της διακίνησης και η προώθηση της ανεξαρτητοποίησης και της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνική και οικονομική ζωή των ατόμων με βαριά κινητική αναπηρία, μέσω παροχής οικονομικής βοήθειας για την προμήθεια τροχοκαθισμάτων.

Με βάση το εκσυγχρονισμένο Σχέδιο, το οποίο τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2011 αυξήθηκαν τα είδη των τροχοκαθισμάτων και το ύψος της οικονομικής βοήθειας που εγκρίνεται (€700-€13.500 ανάλογα με τον τύπο του τροχοκαθίσματος) ώστε να συνάδει με τις σύγχρονες ανάγκες των ατόμων με κινητική αναπηρία και τα δεδομένα της αγοράς. Επίσης, έχει προστεθεί πρόνοια για παροχή οικονομικής βοήθειας για επιδιορθώσεις τροχοκαθισμάτων.

Το 2014 εγκρίθηκαν 202 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €824.998.

2.9. Ταμείο Λαχείου Προνοίας

Το Ταμείο του Λαχείου Προνοίας καθορίζεται από τον περί Λαχείου Προνοίας Νόμο, Ν.79(Ι)/1992 και τους περί Λαχείου Πρόνοιας Κανονισμούς του 1994, Κ.Δ.Π. 179/94 και έχει σκοπό την άσκηση κρατικής μέριμνας και την παροχή έκτακτης βοήθειας σε ανάπηρους και σε δεινοπαθούντες. Μέσα στο 2014 αποφασίστηκε και προωθείται η κατάργηση του εν λόγω Ταμείου, αφού η οικονομική βοήθεια στα άτομα με αναπηρίες θα παρέχεται από ενιαίο κονδύλι που υπάρχει στον προϋπολογισμό της Διοίκησης για

παρόμοιους ανθρωπιστικούς σκοπούς.

Κατά τη διάρκεια του 2014 το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης παρέλαβε 5 αιτήσεις για Ταμείο Λαχείου Πρόνοιας τις οποίες απέστειλε στη Διοίκηση του Υπουργείου για να τύχουν χειρισμού όπως περιγράφεται πιο πάνω.

2.10. Σχέδιο Διαχείρισης/Δανεισμού Τεχνικών Μέσων, Οργάνων και άλλων Βοηθημάτων

Σκοπός του Σχεδίου είναι ο δανεισμός σε άτομα με αναπηρίες χρησιμοποιημένων τεχνικών μέσων που επιστρέφονται στο Τμήμα. Δικαιούχοι είναι άτομα πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή Ευρωπαίοι πολίτες που διαμένουν για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες στην Κύπρο και τα οποία έχουν σοβαρές κινητικές, αισθητηριακές ή άλλες αναπηρίες .

2.11. Σχέδιο Διαχείρισης /Δανεισμού Τροχοκαθισμάτων

Σκοπός του Σχεδίου είναι ο δανεισμός τροχοκαθισμάτων που επιστρέφονται στο Τμήμα, σε άτομα με κινητική αναπηρία των κάτω άκρων, τα οποία δεν μπορούν να περπατήσουν ή μπορούν να περπατήσουν μικρές μόνο αποστάσεις σε ομαλό έδαφος, είτε με χρήση βοηθητικών μέσων ή οργάνων είτε χωρίς αυτά.

2.12. Σχέδιο Παροχής Χορηγίας σε Οργανώσεις Ατόμων με Αναπηρίες

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή χορηγίας σε οργανώσεις για την κάλυψη των λειτουργικών τους εξόδων και των εξόδων προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρίες. Δικαιούχοι είναι οργανώσεις μέλη των οποίων είναι τα ίδια τα άτομα με αναπηρίες ή οι γονείς τους σε περίπτωση που τα ίδια δεν είναι σε θέση να αντιπροσωπεύουν τους εαυτούς τους.

Κατά το 2014 παραχωρήθηκε ποσό ύψους €62.000 ως χορηγίες σε 17 Οργανώσεις και επιπρόσθετο ποσό €55.000 ως χορηγία στην Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

2.13. Σχέδιο Επιχορήγησης Κοινωνικών Συνοδών για Ενήλικα Άτομα με Πολύ Σοβαρές Αναπηρίες

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή υπηρεσιών Κοινωνικού Συνοδού σε ενήλικα άτομα με πολύ σοβαρές αναπηρίες που η αυτόνομη διακίνηση και άσκηση βασικών τους δικαιωμάτων δεν είναι δυνατή και δεν καλύπτεται από άλλες πηγές, με κίνδυνο τον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Κατά προτεραιότητα οι Κοινωνικοί Συνοδοί εξυπηρετούν άτομα με τυφλωκώφωση, άτομα με σοβαρές διαταραχές αυτιστικού φάσματος, άτομα με μέτρια έως σοβαρή νοητική υστέρηση, τυφλά άτομα, άτομα με πολύ σοβαρές κινητικές αναπηρίες και άτομα με σοβαρές ψυχικές αναπηρίες. Οι υπηρεσίες Κοινωνικού

Συνοδού παρέχονται για τον χρόνο και στο βαθμό που είναι απαραίτητες για την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες.

Κατά το 2014 λειτούργησαν 9 προγράμματα ισάριθμων Κοινωνικών Συνοδών από 3 Οργανώσεις. Οι εν λόγω Κοινωνικοί Συνοδοί καλύπτουν τις ανάγκες περίπου 885 ατόμων με αναπηρίες (οπτική αναπηρία, νοητική αναπηρία και αυτισμό) παγκυπρίως. Δαπανήθηκε ποσό ύψους €79.455.

2.14. Έκδοση Δελτίου Στάθμευσης σε Άτομα με Αναπηρίες

Το Δελτίο αυτό παρέχει δικαίωμα στάθμευσης σε προνομιακούς και ειδικά σηματοδοτημένους χώρους στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες σε δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, σε χώρους με παρκόμετρα όπου η στάθμευση είναι δωρεάν και χωρίς χρονικό όριο και σε καθορισμένα σημεία δρόμων με μονή ή διπλή κίτρινη γραμμή όπου το δικαίωμα στάθμευσης αναγράφεται σε ειδική πινακίδα. Κατά το 2014 συνεχίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η εξέταση του τροποποιητικού νομοσχεδίου των περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμων, που κατέθεσε το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βασικό σκοπό τη διεύρυνση των δικαιούχων του Δελτίου Στάθμευσης.

Το 2014 εκδόθηκαν 1244 Δελτία Στάθμευσης, από τα οποία 525 αφορούσαν νέα Δελτία και 719 ανανεώσεις υφιστάμενων Δελτίων.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Επίδομα	Συνολικός Αριθμός Ληπτών κατά την 31/12/14	Δαπάνη 2014 €
Επίδομα Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας	1656	6.869.229
Επίδομα Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα	575	2.630.845
Επίδομα Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα	596	6.273.912
Ειδική Χορηγία σε Τυφλούς	2437	9.683.360
Επίδομα Διακίνησης	574	648.968
Σύνολα	5838	26.106.314

Σχέδιο	Αριθμός Επωφελουμένων κατά το 2014	Δαπάνη 2014 €
Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες για την Αγορά Αυτοκινήτου	162	615.946
Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τεχνικών μέσων, οργάνων και άλλων βοηθημάτων	514	799.997
Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τροχοκαθίσματος	202	824.998
Σύνολα	878	2.240.941

3. Κλάδος Επαγγελματικής Αποκατάστασης και Άλλων Υποστηρικτικών Υπηρεσιών

3.1. Ο περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμος, Ν. 146(Ι)/2009

Με τον Νόμο αυτό που τέθηκε σε ισχύ από 23.12.2009 ρυθμίζεται η πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες που ικανοποιούν καθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια, σε ποσοστό 10% των εκάστοτε υπό πλήρωση θέσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σκοπός του Νόμου είναι να προάγει τις ευκαιρίες απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες, αντισταθμίζοντας τις μειωμένες ευκαιρίες που έχουν λόγω της αναπηρίας τους.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες είναι αρμόδιο, σύμφωνα με τον Νόμο, να παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Νόμου ως προς την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην απασχόληση και, σε συνεργασία με τα διορίζοντα όργανα, να υποστηρίζει την εφαρμογή του νόμου, συστήνοντας πολυθεματικές επιτροπές που αξιολογούν και γνωμοδοτούν για την αναπηρία και την καταλληλότητα για εργασία.

Οι αξιολογήσεις από το 2014 διενεργούνται στο Κέντρο Αξιολόγησης της Αναπηρίας και οι Πολυθεματικές Επιτροπές αποτελούνται από ιατρούς και άλλους επαγγελματίες υγείας (φυσιοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές και ψυχολόγους) με αγορά υπηρεσιών, οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα.

Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, κάθε διορίζον όργανο αποστέλλει στο Τμήμα έκθεση με αναλυτικά στοιχεία για τα άτομα με αναπηρίες που έχουν προσληφθεί κατά

τον προηγούμενο χρόνο, ώστε να ενημερώνονται στη συνέχεια, το Υπουργικό Συμβούλιο, η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

Κατά το 2014 διενεργήθηκαν 82 αξιολογήσεις από τις Πολυθεματικές Επιτροπές και 26 άτομα κρίθηκαν ως δικαιούχοι για διορισμό με βάση τον νόμο. 9 άτομα με αναπηρίες διορίστηκαν στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία κατά το 2014, πρόσθετα από όσα άτομα είχαν διοριστεί σε προηγούμενα χρόνια και ανανεώθηκαν οι υπηρεσίες τους. Σημειώνεται ότι 8 Εκπαιδευτικοί του Ειδικού Καταλόγου που υπηρετούσαν με σύμβαση το 2013, διορίστηκαν το 2014 σε μόνιμες θέσεις. Συνολικά, από την έναρξη ισχύος του νόμου τον Δεκέμβριο 2009 μέχρι σήμερα, 92 άτομα με αναπηρίες εντάχθηκαν στην απασχόληση με διορισμό στον ευρύτερο δημόσιο τομέα με βάση τον νόμο (78 στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία, 4 στη Δημόσια Υπηρεσία, 9 εργοδοτούμενοι καθορισμένης διάρκειας στη Δημόσια Υπηρεσία και 1 εργοδοτούμενος καθορισμένης διάρκειας σε ημικρατικό οργανισμό).

3.2. Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (ΚΕΑΑ) και Ειδικό Ταμείο του ΚΕΑΑ

Στην επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες, που αποτελεί μια από τις βασικότερες πτυχές στην όλη προσπάθεια για ένταξη ή επανένταξη στην κοινωνία, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε για πολλά χρόνια η λειτουργία του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (ΚΕΑΑ) που χρηματοδοτείτο τόσο από τον κρατικό προϋπολογισμό όσο και από τον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου του ΚΕΑΑ. Με την πάροδο όμως των χρόνων και ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία, η εργασία στα εργαστήρια προστατευόμενης απασχόλησης του ΚΕΑΑ έπαψε να έχει ζήτηση από τα άτομα με αναπηρίες, ενώ τα προϊόντα που παράγονταν στα εργαστήρια (παπούτσια, καρεκλάκια, χειροτεχνίες κ.α.) δεν είχαν ζήτηση στη σύγχρονη αγορά εργασίας. Έτσι, το Τμήμα τερμάτισε τη λειτουργία των εργαστηρίων και τα άτομα με αναπηρίες που απασχολούνταν σ' αυτά είτε εντάχθηκαν σε απασχόληση στην ανοιχτή αγορά εργασίας, είτε εντάχθηκαν στα προστατευμένα εργαστήρια του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου. Επίσης υλοποιήθηκε πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης και κοινωνικής αποκατάστασης των ατόμων που διέμεναν για πολλά χρόνια στο οικοτροφείο και τα άτομα μετακόμισαν σε δικές τους οικίες με υποστηριζόμενη διαβίωση.

Κατά το 2014 ξεκίνησε η καταγραφή του εξοπλισμού στα εργαστήρια και στο οικοτροφείο του ΚΕΑΑ με σκοπό την αξιοποίηση του χρησιμοποιήσιμου εξοπλισμού και την παραχώρησή του, με τις απαραίτητες εγκρίσεις, σε άλλες κρατικές υπηρεσίες ή εθελοντικούς οργανισμούς/ιδρύματα. Παράλληλα ξεκίνησε η διαδικασία αχρήστευσης του παλαιού και αχρείαστου εξοπλισμού στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισε όπως η διαχείριση των χώρων του ΚΕΑΑ αναληφθεί από τον Κεντρικό Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών, ώστε να τύχουν αξιοποίησης και πιο αποτελεσματικής διαχείρισης η γη και τα κτήρια του ΚΕΑΑ.

Το Ειδικό Ταμείο του ΚΕΑΑ αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με βάση το Ν.103(Ι)/2000 και διοικείται από διαχειριστική επιτροπή της οποίας προεδρεύει ο Διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες και συμμετέχουν εκπρόσωποι του Γενικού Λογιστή και της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων. Κύρια δραστηριότητα του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση του Σχεδίου Μικρών Μονάδων Αυτοεργοδότησης το οποίο αναφέρεται πιο κάτω.

3.3. Δημιουργία Οργανισμού Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης

Κατά το 2014, με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παγοποιήθηκαν οι ενέργειες για τη δημιουργία ενός νέου Οργανισμού με τη συγχώνευση του Ειδικού Ταμείου του ΚΕΑΑ και του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου. Στην εξέλιξη αυτή οδήγησαν: (α) η σύσταση του Υπουργείου Οικονομικών για τη μη δημιουργία νέων ημιδημόσιων οργανισμών λόγω μνημονιακών περιορισμών, και (β) η έντονη διαφωνία της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων στη δημιουργία του νέου Οργανισμού.

Έτσι, όσον αφορά τη Συμφωνία που υπογράφηκε το 2013 μεταξύ του Ιδρύματος και της Κυβέρνησης, υλοποιήθηκε μόνο το πρώτο μέρος της, δηλαδή η ανάληψη, μετά από επιθυμία των κληρονόμων των ιδρυτών, της διοίκησης του Ιδρύματος από την Κυβέρνηση. Το Ίδρυμα λειτουργεί ως ιδιωτικό ίδρυμα με βάση τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμο, με χρηματοδότηση όμως των δαπανών του από το Υπουργείο Οικονομικών. Στο Διοικητικό Συμβούλιο προεδρεύει η Διευθύντρια του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες ως εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συμμετέχουν εκπρόσωποι των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας και Πολιτισμού και Υγείας, εκπρόσωποι των κληρονόμων των ιδρυτών και εκπρόσωπος του Συνδέσμου Γονέων των ατόμων του Ιδρύματος.

Το Τμήμα ξεκίνησε διαδικασίες και διαβουλεύσεις για την περαιτέρω αξιοποίηση των υφιστάμενων διαθέσιμων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων τόσο του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου όσο και του Ειδικού Ταμείου του ΚΕΑΑ.

3.4. Σχέδια Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης

3.4.1. Σχέδιο Απασχόλησης με στήριξη

Σκοπός του Σχεδίου είναι η εργοδότηση ατόμων με σοβαρές αναπηρίες στην ανοιχτή αγορά εργασίας με την παροχή στήριξης από καθοδηγητή εργασίας. Το ύψος της χορηγίας ανέρχεται σε €13.500 ετησίως για κάθε πρόγραμμα απασχόλησης με στήριξη, το οποίο εφαρμόζεται από οργανώσεις ατόμων με αναπηρίες για ομάδες τουλάχιστον 5 ατόμων.

Κατά το 2014 λειτούργησαν 23 προγράμματα, μέσω των οποίων επωφελήθηκαν 246 άτομα, κυρίως με νοητική υστέρηση και δαπανήθηκε ποσό ύψους €293.582. Από τα 23

συνολικά προγράμματα τα 12 λειτουργούν στη Λευκωσία, τα 7 στη Λεμεσό, τα 2 στη Λάρνακα, το 1 στην Αμμόχωστο και το 1 στην Πάφο.

3.4.2. Σχέδιο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες

Σκοπός του σχεδίου είναι η διεύρυνση των ευκαιριών κατάρτισης και επιμόρφωσης ατόμων με αναπηρίες, σε ιδρύματα κατάρτισης ή επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα. Τα προγράμματα κατάρτισης/επιμόρφωσης θα πρέπει να στοχεύουν στη διευκόλυνση της εργοδότησης ή της επαγγελματικής ανέλιξης των ενδιαφερομένων ατόμων με αναπηρίες.

Το σχέδιο καλύπτει τις δαπάνες κατάρτισης μέχρι €1.708,60 σε κατάλληλο ίδρυμα κατάρτισης ή σε επιχείρηση με βάση ειδικό πρόγραμμα, το οποίο προτείνει το ενδιαφερόμενο άτομο από μόνο του ή σε συνεργασία με το Τμήμα.

Κατά το 2014 εγκρίθηκαν 8 αιτήσεις που αφορούσαν δαπάνη ποσού €12.359.

3.4.3. Σχέδιο για δημιουργία και λειτουργία μικρών μονάδων για σκοπούς αυτοεργοδότησης ατόμων με αναπηρίες

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή οικονομικών κινήτρων για τη δημιουργία μικρών μονάδων από άτομα με αναπηρία, των οποίων η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι δύσκολη. Το Σχέδιο προβλέπει την παροχή χορηγίας από το Ειδικό Ταμείο του ΚΕΑΑ ποσού ύψους μέχρι €8.543.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν άτομα ηλικίας 18-63 χρόνων, με σωματική, αισθητηριακή, νοητική ή άλλη αναπηρία, η οποία προκαλεί ουσιώδη μείωση της δυνατότητας απασχόλησης στην αγορά εργασίας και επιτρέπει την άσκηση μόνο περιορισμένου κύκλου βιοποριστικών επαγγελματιών. Προτεραιότητα δίνεται στα άτομα με σοβαρή κινητική αναπηρία, άτομα με οπτική ή ακουστική αναπηρία και άτομα με νοητική υστέρηση.

Κατά το 2014 εγκρίθηκαν 6 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €20.541.

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ**

Σχέδιο	Αριθμός επωφελουμένων κατά το 2014	Δαπάνη 2014 €
Σχέδιο Απασχόλησης με στήριξη	246	293.582
Σχέδιο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες	8	12.359
Σχέδιο για δημιουργία και λειτουργία μικρών μονάδων για σκοπούς Αυτοεργοδότησης ατόμων με αναπηρίες	6	20.541
Σύνολα	260	326.482

3.5. Έργο Αποϊδρυματοποίησης Ατόμων Θαλάμου 14 Νοσοκομείου Αθαλάσσας

Η αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με νοητική υστέρηση και διαταραχές συμπεριφοράς του Θαλάμου 14 του Νοσοκομείου Αθαλάσσας και η αξιοπρεπής αποκατάστασή τους στην κοινότητα αποτελεί υποχρέωση του κράτους, η οποία απορρέει από την υφιστάμενη νομοθεσία, περιλαμβανομένης της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Η υποχρέωση αυτή βρίσκεται σε εκκρεμότητα εδώ και πάρα πολλά χρόνια και οποιαδήποτε προσπάθεια στο παρελθόν για εξεύρεση καταλληλότερων δομών διαβίωσης δεν καρποφόρησε.

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο ανέλαβε την υλοποίηση του έργου αυτού, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Υγείας, αφού κατέστη αδύνατο να εξεύρει εντός του 2014 κατάλληλες κατοικίες για την μεταφορά των ατόμων, αποφάσισε να προχωρήσει με την ανέγερση προκατασκευασμένων κατοικιών σε κρατική γη που ανήκει στο Υπουργείο Υγείας για τη μεταφορά των 8 ατόμων. Έτσι, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 19/11/14, αποφασίστηκε εκ νέου η υλοποίηση από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες και τον ιδιωτικό τομέα η αποϊδρυματοποίηση 8 ατόμων από το θάλαμο 14 του Νοσοκομείου Αθαλάσσας και εγκρίθηκε η παραχώρηση στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κρατικής γης για τους σκοπούς ανέγερσης δύο ισόγειων κατάλληλα διαμορφωμένων κατοικιών υποστηριζόμενης διαβίωσης.

3.6. Ο περί Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων Νόμος, Ν.117/89

Με σκοπό την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με νοητική αναπηρία λειτουργεί στα πλαίσια του πιο πάνω νόμου η Επιτροπή Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, με τη συμμετοχή 5 εκπροσώπων κρατικών υπηρεσιών (Υπουργεία Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Παιδείας και Πολιτισμού, Υγείας και Οικονομικών) και 5 εκπροσώπων του Παγκύπριου Συνδέσμου Γονέων Καθυστερημένων Ατόμων. Το νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από το Τμήμα για τον εκσυγχρονισμό του εν λόγω νόμου εξακολουθεί να βρίσκεται υπό διαβούλευση σε ότι αφορά την εναρμόνιση του νόμου με τις διατάξεις του Άρθρου 12 για το δικαίωμα προς δικαιοπραξία των ατόμων με αναπηρίες της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Οι δαπάνες λειτουργίας της Επιτροπής καλύπτονται με χορηγία από το Τμήμα, που κατά το 2014 ανήλθε σε €282.198

4. Κλάδος Κεντρικού Σημείου Εφαρμογής της Σύμβασης ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

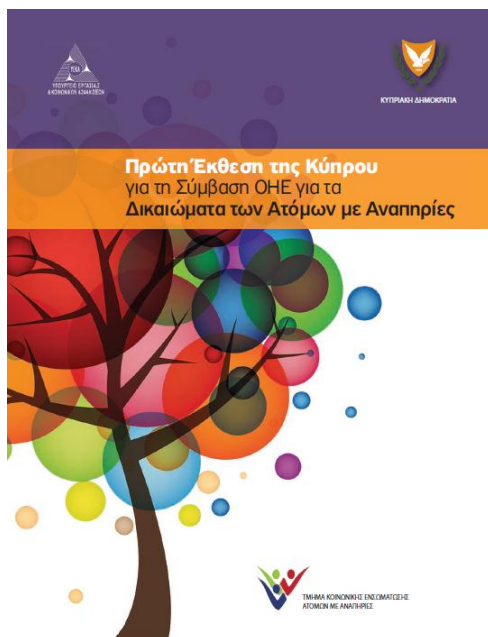
4.1. Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία 2013-2015

Η παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες συντονίζεται από το Τμήμα, το οποίο έχει οριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2013 ως το Κεντρικό Σημείο. Αυτή είναι μια συλλογική προσπάθεια, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Ανεξάρτητου Μηχανισμού παρακολούθησης της Σύμβασης και την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων που έχει το δικαίωμα συμμετοχής με εκπροσώπους της σε όλους τους μηχανισμούς εφαρμογής και παρακολούθησης της Σύμβασης.

Οι δράσεις του Τμήματος, ως κεντρικού σημείου συνέχισαν κατά το 2014 ως εξής:

- Διατήρηση της επικοινωνίας και συντονισμός της πληροφόρησης μέσα από ένα δίκτυο 80 σημείων επαφής στα Υπουργεία και Υπηρεσίες που ασχολούνται με θέματα αναπηρίας, καθώς και 10 σημείων επαφής της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων και 10 παρατηρητών του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- Συντονισμός και λειτουργία 8 Θεματικών Τεχνικών Επιτροπών για τη διαμόρφωση, εφαρμογή και παρακολούθηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία και της Σύμβασης.
- Προετοιμασία και υποβολή εκθέσεων, στοιχείων και πληροφοριών στην Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, καθώς και στην Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την Αναπηρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το Άρθρο 35 της Σύμβασης θέτει την υποχρέωση στα κράτη μέλη να υποβάλουν στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες πλήρη έκθεση για τα μέτρα που λαμβάνουν προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους κάτω από τη Σύμβαση εντός δύο ετών μετά την έναρξη της ισχύος της Σύμβασης για το κράτος μέρος που αφορά. Με βάση το εν λόγω άρθρο, στις 29 Ιουλίου 2013 η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλε στην Επιτροπή, μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, την πρώτη Έκθεσή της. Αναμένεται η εξέταση της Έκθεσης από την Επιτροπή που θα προσκαλέσει αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας να παρουσιαστεί, υποστηρίξει και τεκμηριώσει την υλοποίηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες στην Κύπρο.

Στο πλαίσιο της Σύμβασης και της ανταλλαγής καλών πρακτικών ανάμεσα στις χώρες που την έχουν κυρώσει, πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2014, η 7^η Σύνοδος Διάσκεψης Κρατών Μερών Σύμβασης ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, στην Νέα Υόρκη. Εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας παρευρέθηκε στη Σύνοδο εκπρόσωπος του Κεντρικού Σημείου. Η Κυπριακή Δημοκρατία, εκπροσωπήθηκε επίσης στο Συνέδριο Εργασίας που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2014 στις Βρυξέλλες για την εφαρμογή της Σύμβασης με τριμελή αντιπροσωπεία από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

Το Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία 2013-2015 περιλαμβάνει συνολικά 39 δράσεις. Κάθε δράση περιλαμβάνει συγκεκριμένες υποδράσεις για τις οποίες περιγράφεται ο σκοπός, το περιεχόμενο, ο αρμόδιος φορέας υλοποίησης, το χρονοδιάγραμμα, η χρηματοδότηση και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Επιπλέον κάθε δράση διαπνέεται από το πνεύμα, τη φιλοσοφία και τις αρχές της Σύμβασης και συνάδει με τις διατάξεις

της Σύμβασης, καθώς και με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020.

Κατά το 2014 το Τμήμα συνέχισε τον συντονισμό των εργασιών των 8 Θεματικών Τεχνικών Επιτροπών για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία 2013-2015. Οι οκτώ Θεματικές Τεχνικές Επιτροπές που εργάζονται με όρους εντολής που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο είναι:

- Επιτροπή Ισότητας, Καταπολέμησης των Διακρίσεων, Ευαισθητοποίησης και Στατιστικών
- Επιτροπή Προσβασιμότητας στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον
- Επιτροπή Προσβασιμότητας στις Μεταφορές
- Επιτροπή Προσβασιμότητας στην Πληροφόρηση
- Επιτροπή Ανεξάρτητης Διαβίωσης, Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, Κινητικότητας και Κοινωνικής Προστασίας
- Επιτροπή Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Επιτροπή Υγείας και Αποκατάστασης
- Επιτροπή Απασχόλησης

4.2 Ομάδα Ανωτάτου Επιπέδου της ΕΕ για την Αναπηρία

Το Τμήμα συμμετείχε κατά το 2014 σε συνάντηση της Ομάδας Ανωτάτου Επιπέδου για την Αναπηρία (High Level Group on Disability). Η Ομάδα αυτή αποτελεί άτυπη και συμβουλευτική ομάδα εργασίας των εκπροσώπων των 28 κρατών μελών της ΕΕ, με τη συμμετοχή και εκπροσώπων των οργανώσεων των αναπήρων και προεδρεύεται από την Διεύθυνση Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σκοπός της είναι ο συντονισμός των κρατών μελών, για την υλοποίηση της Σύμβασης του ΟΗΕ και της νέας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020, η παρουσίαση μελετών,

ερευνών και καλών πρακτικών, η ενημέρωση για τις εξελίξεις στα θέματα της αναπηρίας και η ανταλλαγή απόψεων και ο συντονισμός των δράσεων των κρατών μελών.

4.3 Συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας ΕΕ

Η Κύπρος συμμετείχε κατά το 2014 σε συνεδρίες στην Ομάδα Εργασίας για το νέο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας «InclEU sive Card», η οποία θα διευκολύνει τα άτομα με αναπηρίες όταν ταξιδεύουν εντός των ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα έχει αμοιβαία αναγνώριση και παροχή στους κατόχους της διάφορων ωφελημάτων αναπηρίας στα κράτη μέλη που θα την αποδεχτούν και για τα οποία υπεύθυνο θα είναι το κάθε κράτος μέλος. Η κάρτα θα καλύπτει ωφελήματα στον τομέα του τουρισμού, μεταφορών και πολιτισμού, όπως έκπτωση ή απαλλαγή από τέλη χρήσης μεταφορικών μέσων, εισόδου σε μουσεία, μνημεία, θέατρα κλπ. Στο πρόγραμμα, εκτός από την Κύπρο, συμμετέχουν η Εσθονία, η Γαλλία, το Βέλγιο, η Μάλτα, η Ουγγαρία, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Ισπανία.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε σειρά διαβουλεύσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την διαμόρφωση του καταλόγου των ωφελημάτων που θα περιλαμβάνονται στην κάρτα για την χώρα μας.

4.4 Δράσεις διαφώτισης και ευαισθητοποίησης του Κεντρικού Σημείου Εφαρμογής της Σύμβασης ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

Το Τμήμα, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του ως Κεντρικού Σημείου για την εφαρμογή της Σύμβασης και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη του πολίτη για άμεση και συνεχή ενημέρωση μέσα από ένα φιλικό και σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον, συνέχισε τον εμπλουτισμό της Ιστοσελίδας του τόσο στα ελληνικά όσο και στα αγγλικά με υλικό που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες και δραστηριότητές του, τις νομοθεσίες που εφαρμόζει, τις υπηρεσίες που παρέχει κ.ά., και με τρόπο ώστε να παρέχει στον πολίτη τη δυνατότητα εύκολης πλοήγησης, αλλά και εκτύπωσης όλου του υλικού.

Συνεχίστηκε κατά το 2014 η διάθεση των ενημερωτικών εντύπων, τόσο στα γραφεία του Τμήματος, όσο και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη, άλλες κρατικές υπηρεσίες, καθώς και εθελοντικές οργανώσεις, για τα Σχέδια Κοινωνικών Παροχών στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, για τα Σχέδια Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης και για τον περί Πρόσληψης στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμο του 2009.

Κατά το 2014 το Τμήμα μετάφρασε από τα αγγλικά στα ελληνικά, το βιβλιάριο της Unicef με το οποίο επεξηγεί στα παιδιά, σε απλή γλώσσα και με δημιουργική εικονογράφηση, το περιεχόμενο της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το βιβλιάριο κυκλοφόρησε σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία και Γυμνάσια παγκύπρια, για να παρουσιαστεί από τους δασκάλους και καθηγητές στα παιδιά.

